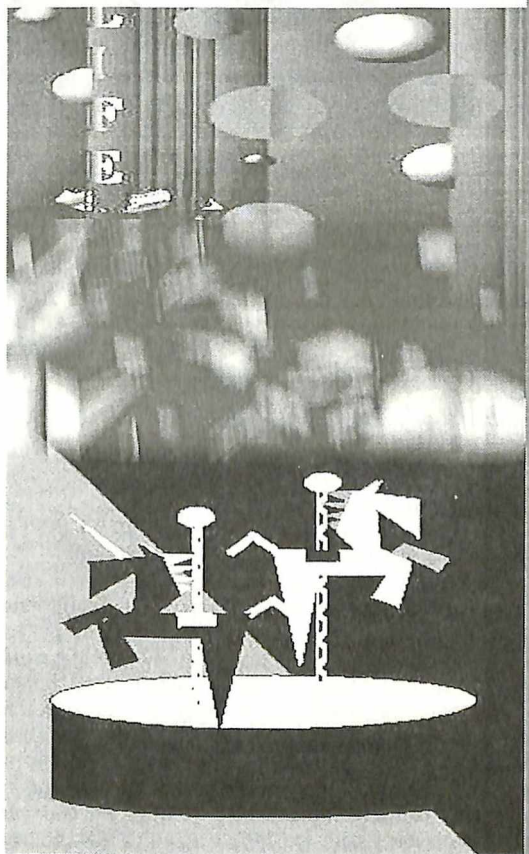

ФАКУЛЬТЕТ

Майбутній фахівець – випускник Національного педагогічного університету, занурюючись в історико-педагогічні реалії, забезпечується знанням та самостійним осмисленням особливостей процесу освітнього становлення і розвитку, яке дає імпульс трансмісії досвіду у практику майбутньої професійної діяльності.

Опрацювання знань з історії педагогіки передбачає створення передумови для виявлення витоків і розвитку педагогічних традицій, а також наявності їх в актуалізованому варіанті сьогодні. Інноваційність сучасної підготовки спеціаліста серед інших проблем передбачає і змістовні. Педагогічна освіта не може ігнорувати успадковані цінності наукові, морально-етичні, які є внутрішнім стрижнем і базою формування професійних. Зміст і характер професійної підготовки накладаються не лише на детермінанти уже існуючих особистих цінностей, але й на фактори самоусвідомлення досвіду. Педагогічні традиції, їх актуалізація можуть надавати змісту, характеру, спрямуванню освіти як консервативності, так і модерну. Використання традицій, що підкреслюють гуманістичні функції педагогічної професії, моделі діяльнісного оволодіння учнями здобутками культури, сприяють створенню у державі єдиного освітнього простору, використанню педагогічних університетів як професійної субкультури суспільства, наближають до усвідомлення громадянських вартостей педагогічної професії, виступають внеском у систему інноваційності становлення спеціаліста.

Педагогічний факультет — ровесник Університету. Фахівців у галузі дошкільної і шкільної педагогіки («початковий концентр») готують упродовж усього періоду його становлення і розвитку. ПФ спочатку був у складі ІНО на факультеті соціального виховання, який очолював відомий учений-педагог Я.Ф. Чепіга, перший декан (1920-1930 рр.). Провідною була кафедра педології, до складу якої входило п'ять секцій: історії педагогіки (зав. секцією Й.Б. Селіханович); дошкільного виховання і початкового навчання (О.І. Дорошенкова); експериментальної педагогіки та педагогічної психотехніки (О.М. Раєвський); фізіології дитини (В.В. Радзімовська); дидактики (О.Ф. Музиченко). Завідував кафедрою професор С.А. Ананьїн.

У структурі інституту соціального виховання з 1930 р. факультет іменувався педолого-педагогічним. Його деканом був відомий український учений-психолог професор Г.С. Костюк, пізніше академік АПН СРСР, який читав курс лекцій з експериментальної педагогіки.

На факультеті історію педагогіки викладав Г. Є. Жураківський, дидактику – В.І. Помогайба, фізіологію дитини – К.С. Мокульський.

Аспірантами факультету були Д.Ф. Ніколенко (експериментальна педагогіка), О.С. Кулініч (історія педагогіки), І.К. Сухенко (дошкільне виховання), П.Р. Чамата (рефлексологія), пізніше — ректор Інституту (1945-1949).

Деканом педолого-педагогічного, а потім перейменованого на педагогічний факультет став Д.Ф. Ніколенко, століття від дня народження якого у 1999 р. відзначила педагогічна громадськість України.

Після Другої світової війни факультет поновив свою роботу у складі відділів педагогіки і психології та дефектології.

У 1945-56 рр. деканами факультету були доценти Т.І. Цвєлих, Г.З. Івашина, О.М. Смалюга, з 1956 до 1977 року — професор Д.Я. Шелухін, з 1977 до 1986 року — доцент В.М. Андрущак, з 1986-1992 — професор О.Г. Мороз, згодом академік АПН України, а з 1992 р. — член-кореспондент АПН України, професор В.І. Бондар, нині академік.

До 1956 р. факультет готував викладачів педагогіки і психології для педагогічних училищ, а з 1964 р. — викладачів дошкільної педагогіки і психології для педагогічних училищ і методистів для дошкільних закладів.

У зв'язку із запровадженням у країні підготовки вчителів початкових класів загальноосвітніх шкіл з вищою педагогічною освітою при педагогічному факультеті було створено новий відділ — педагогіки і методики початкового навчання (1956 рік).

На факультеті працювали відомі вчені, провідні спеціалісти — професори М.Ф. Даденков, С.А. Литвинов, В.З. Смаль, Н.І. Пшеничний, Т.М. Шашло, Л.М. Проколенко, Д.Ф. Ніколенко.

Денне відділення факультету випускає фахівців із таких спеціальностей: дошкільне виховання (викладач дошкільної педагогіки та психології для педагогічних училищ та спеціаліст для системи дошкільного виховання з правом проведення занять іноземною мовою у дитячих дошкільних закладах); практична психологія (практичний психолог у закладах освіти); початкове навчання (учитель початкових класів та образотворчого мистецтва; учитель початкових класів та музики; учитель початкових класів та іноземної мови).

На заочній формі навчання здійснюється підготовка спеціалістів з початкового навчання, дошкільного виховання та психології.

Факультет має чотири кафедри. Одна з них — КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, створена у 1960 році. Її очолювали доценти О.М. Лещенко, О.К. Грибанова,

ФАКУЛЬТЕТ

професор З.Н. Борисова. Нині кафедру очолює професор Л.В. Артемова (на фото 1 зліва).

Колектив кафедри створив концепцію дошкільного виховання в Україні. Для впровадження у практику її положень працює постійно діючий семінар.

З 1956 р. на факультеті функціонує **КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ І МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ**, яку очолювали професор С.А. Литвинов, доцент Г.З. Івашина, професор О.В. Киричук, професор В.І. Бондар. Нині кафедрою завідує доцент І.М. Шапошнікова (на фото 3 зліва). Кафедра стала базовою для створення двох нових кафедр: мовознавства і методики мови (1982 р.), а згодом (1986 р.) — теорії та методики виховної роботи (завідуючий кафедрою доцент О.Д. Корнійчук), у 1993 р. реформованої в кафедрі соціальної педагогіки (зав. кафедрою професор А.Й. Капська).

КАФЕДРА МОВИ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ організована у 1982 р. Її очолив доктор філологічних наук, професор С.П. Бевзенко, з 1991 р. — доктор філологічних наук, професор М.П. Муравицька, а з 1997 р. — кандидат педагогічних наук, доцент А.П. Канищенко (на фото 4 зліва).

Кафедра формує майбутніх учителів початкової школи, вихователя дошкільних закладів, практичних психологів з теоретичного і практичного курсів української і російської мов, методики їх викладання, ділового мовлення.

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, створена в 1993 р. на базі кафедри теорії та методики виховної роботи, яку очолює професор А.Й. Капська, перейшла у 1998 році до складу соціально-гуманітарного факультету.

КАФЕДРУ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ педагогічного факультету засновано у 1991 р. Очолює її доктор психологічних наук, професор Н.В. Чепелева (на фото 2 зліва), член-кореспондент АПН України.

Кафедра випускає фахівців із спеціальностей «Практична психологія», «Психологія», забезпечує підготовку практичних психологів для закладів освіти та психологів.

При кафедрах факультету є аспірантура та докторантура.

До управління факультетом деканат, очолюваний професором В.І. Бондарем, його заступниками доцентами Г.С. Титовою, М.М. Барахтяном, старшим викладачем О.В. Лупейко, широко залучає органи студентського самоуправління: комітет студентської молоді, профбюро, студраду гуртожитку.

На факультеті працюють жіночий хор, літературна студія, наукові проблемні групи, майстерні з живопису, скульптури, декоративно-прикладного мистецтва, музей історії образотворчого мистецтва, постійно діюча виставка студентських художніх робіт.

Факультет, на якому здобувають вищу освіту 2170 студентів, був і лишається провідним у вузі.

В Україні вперше розпочалася підготовка вчителів-дефектологів на лікувально-підготовчому факультеті, який було відкрито восени 1919 р. при Вищих педагогічних курсах 2-го Товариства професорів і навчителів. Розпорядженням Управління вищих шкіл м. Києва від 31 серпня 1920 р. факультет було включено до складу Київського вищого інституту народної освіти, створеного на базі Київського університету св. Володимира та Вищих жіночих курсів 15 липня 1920 р. Радою професорів Інституту було присвоєно ім'я М.П. Драгоманова, видатного українського вченого, культурного і громадського діяча. Спочатку у складі Інституту було лише три факультети: 1) шкільний; 2) дошкільний; 3) лікувально-педагогічний.

У 1921-22 навчальному році в Інституті було створено факультет соціального виховання (тепер педагогічний), до складу якого ввійшли такі відділи: а) шкільний; б) дошкільний; в) лікувально-педагогічний, який готував спеціалістів-дефектологів для роботи з розумово-дефективними, морально-дефективними, глухоніми та сліпими дітьми.

Доля факультету виявилася надзвичайно складною. З різних причин в різні часи своєї історії його то закривали, то відкривали знову. Але у складі педагогічного факультету як дефектологічний відділ (1921-1964 рр.) він пройшов тернистий шлях становлення і розвитку в самостійний факультет, здобу-

ваючи чесною самовідданою працею поколінь педагогів і студентства немеркнучу славу сьогодення флагману педагогічної науки і освіти України – Національному педагогічному університету імені М.П. Драгоманова.

Першим деканом факультету був відомий учений-психолог Г.С. Костюк (1921-1924; 1929-1931 рр.). У 1932-1934 рр. деканом факультету був проф. Д.Ф. Ніколенко. З 1939 по 1941 р.р. деканом факультету був П.Г. Мельников. З 1946-1952 рр. деканами були доценти Т.І. Цвєлих, Г.З. Івашина, О.М. Смалюга, з 1952 до 1964 року – проф. Д.Я. Шелухін.

У 1964 р. відновлюється дефектологічний факультет на базі відділу спеціальної педагогіки педагогічного факультету (декан проф. Н.Ф. Засенко). З жовтня 1964 по 1974 р. деканом факультету була доц. К.М. Турчинська, з 1977 р. – проф. А.І. Селецький, з 1977 по 1980 р. – доц. В.І. Бондар, з 1980 до 1983 р. – доц. А.Г. Слюсаренко, а з 1983 р. – доц. І.П. Колесник.

Факультет у складі Університету зробив величезний крок уперед у розвитку матеріально-технічної бази, в удосконаленні змісту підготовки дефектологічних кадрів, у розвитку дефектології як наукової галузі. У 1964 р. на факультеті була лише одна кафедра – кафедра дефектології, якою завідував доц. Ярмаченко М.Д., нині всезнаний вчений з загальної педагогіки та сурдопедагогіки, академік АПН України, в 1992-1997 рр. Президент АПН України. У 1965 р. кафедра дефектології поділяється на дві самостійні кафедри: сурдопедагогіки і логопедії та олігофренопедагогіки та психопатології. З 1998 р. на факультеті діють чотири фахові кафедри: 1) **СУРДОПЕДАГОГІКИ** (доктор